

(Obr. 3E, F) a pokročilých vaskulárních změn (Obr. 3G). Bližší charakteristiky patologických změn jsou uvedeny v tabulce č. 2.

Závěr

Klinická manifestace CJD může být značně heterogenní. V diferenciální diagnostice je vždy nutné mít na paměti existenci fenokopií tohoto onemocnění, protože se v řadě případů může jednat o potenciálně léčitelné stavy. Tyto mohou zahrnovat autoimunitní, infekční, nádorová a toxicko-metabolická postižení CNS. V případě rychle progredujícího kognitivního deficitu je nutné myslet i na skupinu neurodegenerativních one-

Tab. 2. Patologické změny identifikované histopatologickým vyšetřením mozkové tkáně

1.	Plně vyvinutá nemoc s Lewyho tělísky v neokortikálním stupni vývoje (Braak 6, McKeith III) s méně obvyklým postižením bílé hmoty (Obr. 3 A–D)
2.	Změny odpovídající vývoji onemocnění ze skupiny FTLD-tau s maximem v mezencefalu a limbickém kortexu, spočívající v kombinaci věkově vázaných tauopatií ARTAG, AGD a PART (Obr. 3E, F)
3.	Pokročilé vaskulární změny asociované se základními neurodegenerativními onemocněními kombinované s angiosklerotickou encefalopatií (Obr. 3G)

Zkratky: FTLD-tau = frontotemporální lobární degenerace s tau-pozitivními inkluzemi; ARTAG = věkově vázaná astroglialní tauopatie; AGD = demence s argyrolinými zrny; PART = primární věkově vázaná tauopatie

mocnění se „smíšenou patologií“ („mixed pathology“), které jsou obecně příčinou rychlejšího progresu onemocnění a atypických klinických obrazů, včetně klinické manifestace napodobující CJD (Forrest et Kovacs, 2023). Zlepšení diferenciální diagnostiky těchto nemocí do budoucna umožní pouze poznatky

získané detailními neuropatologickými vyšetřeními mozkové tkáně s následnými restrospektivními klinicko-patologickými korelacemi spolu s intenzivním výzkumem zaměřeným na identifikaci biomarkerů umožňujících validní detekci relevantních typů patologických procesů v centrální nervové soustavě.

LITERATURA

- Amano R, Tsukada S, Kosuge S, et al. Paraneoplastic Hashimoto's encephalopathy associated with Lymphomatosis cerebri with periodic synchronous discharges resembling Creutzfeldt-Jakob disease. *Front Neurol.* 2021;12:701178. doi: 10.3389/fneur.2021.701178.
- Collinge J. Prion disease of humans and animals: their causes and molecular basis. *Ann Rev Neurosci.* 2001;24:519-550. doi.org/10.1146/annurev.neuro.24.1.519.
- Forrest SL, Kovacs GG. Current concepts of mixed pathologies in neurodegenerative diseases. *Can J Neurol Sci.* 2023; 50(3):329-345. doi: 10.1017/cjn.2022.34.
- Geschwind MD, Tan KM, Lennon VA, et al. Voltage-gated potassium channel autoimmunity mimicking Creutzfeldt-Jakob disease. *Arch Neurol.* 2008;65:1341-1346. doi: 10.1001/archneur.65.10.1341.
- Geschwind MD, Shu H, Haman A, et al. Rapidly progressive dementia. *Ann Neurol.* 2008;64:97-108. doi: 10.1016/j.ncl.2007.04.001.
- Chitravan N, Jung RS, Kofskey DM, et al. Treatable neurological disorders misdiagnosed as Creutzfeldt-Jakob disease. *Ann Neurol.* 2011;70(3):437-444. doi:10.1002/ana.22454.
- Imperiale D, Taraglio S, Atzori C, et al. Multifocal necrotizing leukoencephalopathy mimicking sporadic Creutzfeldt-Jakob disease. *Eur Neurol.* 2008;59(6):327-329. doi: 10.1159/000121425.
- Kimura M, Kimura H, Ishikawa H, et al. Hepatic encephalopathy mimicking Creutzfeldt-Jakob disease on laboratory, physiological and imaging evaluations. *Am J Case Rep.* 2021; 22:932958. doi: 10.12659/AJCR.932958.
- Lazar EB, Porter AL, Prusinski CC, et al. Improving early recognition of Creutzfeldt-Jakob disease mimics. *Neurol Clin Pract.* 2022;12(6): 406-413. doi: 10.1212/CPJ.000000000000097.
- Liu J, Chen L, Yang J, et al. Anti-N-methyl-D-aspartate receptor encephalitis mimicking sporadic Creutzfeldt-Jakob disease. *Front Neurol.* 2020;11:593680. doi: 10.3389/fneur.2020.593680.
- Maat P, Beukelaar JW, Jansen C, et al. Pathologically confirmed autoimmune encephalitis in suspected Creutzfeldt-Jakob disease. *Neurol Neuroimmunol Neuroinflamm.* 2015; 2(6):e178. doi: 10.1212/NXI.0000000000000178.
- Mahad DJ, Staugaitis S, Ruggieri P, et al. Steroid-responsive encephalopathy associated with autoimmune thyroiditis and primary CNS demyelination. *J Neurol Sci.* 2005;228:3-5. doi: 10.1016/j.jns.2004.08.
- Mead S, Rudge P. CJD mimics and chameleons. *Pract Neurol.* 2017;17:113-121. doi: 10.1136/practneurol-2016-001571.
- National CJD Research & Surveillance Unit. Diagnostic Criteria for Creutzfeldt-Jakob Disease. Published January 2017. Accessed December 28, 2021. Available from: <https://www.cjd.ed.ac.uk/sites/default/files/criteria.pdf>.
- Rudge P, Hyare H, Green A, et al. Imaging and CSF analyses effectively distinguish CJD from its mimics. *J Neurol Neurosurg Psychiatry.* 2018;89(5):461-466. doi:10.1136/jnnp-2017-3168538.
- Rusina R, Krajcovicova L, Srpova B, et al. Metastatic intracranial spread of adenocarcinoma mimicking Creutzfeldt-Jakob disease in two cases. *Rev Neurol.* 2021;177(8):1006-1008. doi: 10.1016/j.neurol.2020.12.009.
- Sanz ER, Cabeza MA, Portugal FS, et al. Lymphomatosis cerebri mimicking iatrogenic Creutzfeldt-Jakob disease. *BMJ Case Rep.* 2014. doi: 10.1136/bcr-2013-201246.
- Stone R, Archer JS, Kiernan M. Wernicke's encephalopathy mimicking variant Creutzfeldt-Jakob disease. *Clin Neurosci.* 2008;15(11):1308. doi: 10.1016/j.jocn.2007.05.022.
- Tschampa HJ, Neumann M, Zerr I, et al. Patients with Alzheimer's disease and dementia with Lewy bodies mistaken for Creutzfeldt-Jakob disease. *J Neurol Neurosurg Psychiatry.* 2001;71:33-39. doi: 10.1136/jnnp.71.1.33.
- Yoo JY, Hirsch LJ. Limbic encephalitis associated with anti-voltage gated potassium channel complex antibodies mimicking Creutzfeldt-Jakob disease. *JAMA Neurol.* 2014;71(1): 79-82. doi: 10.1001/jamaneurol.2013.5179.

Připravujeme do příští Neurologie pro praxi

2024

2

- **Hlavní téma** – Markery demence
- **Přehledové články** – Spinální endoskopia – nový štandard ošetrenia výhrezu disku drierkovej chrbtice, Chirurgická terapie spontánní intrakraniální hypotenze
- **Z pomezí neurologie** – Novinky v použití tapentadolu v léčbě akutní a chronické bolesti
- **Sdělení z praxe** – Ataxie telangiektázie aneb život v nerovnováze, Adherence v léčbě roztroušené sklerózy: kazuistiky tří pacientek na vysoce účinné terapii ocrelizumabem
- **Od symptomu k diagnóze** – Stereotypie
... a spoustu dalších zajímavých témat

VYJDE
V DUBNU

SOLEN
MEDICAL EDUCATION